

Natuurtoets

Overdiemerweg, Diemen

**Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv
uitvoeringsprojecten**

projectnummer 420851
Definitief
30 januari 2018

Natuurtoets

Overdiemerweg, Diemen

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv uitvoeringsprojecten

projectnummer 420851

concept
30 januari 2018

Auteur

D.J. Broström

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam, Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
Postbus 95089
1090 HB Amsterdam

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
01-02-2018

beschrijving
Definitief

goedkeuring
L.J.G. Koks

vrijgave
Drs. A. van Dongen

Inhoudsopgave

Blz.

Conclusie en advies	1
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Planvoornemen	5
1.3 Doel en onderzoeksvragen	5
1.4 Leeswijzer	6
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Soortbescherming	7
2.3 Gebiedsbescherming	8
2.3.1 Natura 2000	8
2.3.2 Natuurnetwerk Nederland	8
3 Methodiek	10
3.1 Algemeen	10
3.2 Bureauonderzoek	10
3.3 Terreinbezoek	11
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	11
4 Resultaten	12
4.1 Gebiedsbeschrijving	12
4.2 Beschermde soorten	13
4.2.1 Resultaten bureauonderzoek	13
4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	15
4.2.3 Samenvatting beschermde soorten	18
4.3 Beschermde gebieden	20
5 Toetsing	22
5.1 Effectbepaling project	22
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	22
5.2.1 Vogels	22
5.2.2 Zoogdieren	23
5.2.3 Amfibieën	24
5.2.4 Reptielen	24
5.3 Effecten op beschermde gebieden	25
5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden	25
5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	25
6 Bronnen	26

Bijlage 1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Conclusie en advies

De gemeente Diemen is voornemens om de afgesloten Overdiemerweg open te stellen voor doorgaand verkeer. Deze openstelling is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan wijziging dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven. Hierbij wordt aangegeven of een nader onderzoek noodzakelijk is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of voor de uitvoering van het project een ontheffing nodig is.

In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen ook geen beschermde gebieden (NNN of N2000-gebieden) voor binnen de invloedssfeer van het plangebied. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden dan ook geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee
Effecten beschermde gebieden?	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het projectgebied:

- Vogels;
- Vleermuizen (foerageergebied);
- Amfibieën;
- Reptielen ;

In de onderstaande tabel is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding?	Ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
Broedvogels	Ja	Nee	Nee, mits soort specifieke maatregelen genomen worden	Nee	<i>Start eventuele werkzaamheden voor of na het broedseizoen. Is dit niet mogelijk laat het plangebied door een zake deskundige controleren op broedgevallen.</i>
Vleermuizen	Ja, mogelijk foerageergebied	Nee	Nee, mits soort specifieke maatregelen genomen worden	Nee	<i>Geen veranderingen aanbrengen aan de huidige verlichting tenzij de veranderingen een positief effect hebben op vleermuizen.</i>
Amfibieën	Ja, mogelijk onderdeel van leefgebied	Ja	Mogelijk	Nog onbekend	<i>Nader onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid van rugstreeppad en de omvang van de populatie in de periode april-juni door een te zake deskundige.</i>
Reptielen	Ja, mogelijk onderdeel van leefgebied	Ja	Mogelijk	Nog onbekend	<i>Nader onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid van ringslangen en de omvang van de populatie in de periode april-juni door een te zake deskundige.</i>

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Diemen is voornemens om de afgesloten Overdiemerweg open te stellen voor doorgaand verkeer. Deze openstelling is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan wijziging dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven. Hierbij wordt aangegeven of een nader onderzoek noodzakelijk is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of voor de uitvoering van het project een ontheffing nodig is.

In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het projectgebied (rode kader). Bron: Globespotter, 2016.

1.2 Planvoornemen

Tussen 2010 en 2014 konden de inwoners van IJburg via de Overdiemerweg naar het winkelcentrum Maxis. Na het afsluiten van deze weg in 2014 moesten de inwoners van IJburg een flink stuk omrijden om het winkelcentrum te bezoeken. Op verzoek van de gemeenteraad van de gemeente Amsterdam is toen een haalbaarheidsonderzoek opgestart naar de mogelijkheden van heropenstelling van de Overdiemerweg. De onderzoeksuitkomsten en garanties van de gemeente Amsterdam hebben ertoe geleid dat de gemeente Diemen haar bezwaren tegen openstelling van de Overdiemerweg heeft laten vallen. Zodra de gemeente Diemen het bestemmingsplan heeft gewijzigd, zal de gemeente Amsterdam het contract voor uitvoering van de werkzaamheden in de markt zetten.

De Overdiemerweg zal voor de openstelling geheel worden vernieuwd en de wegblokkades zullen worden verwijderd.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan?
- Vinden als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden?
- Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en zo ja welke zijn dit?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop?
- Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het projectgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen worden gekapt in voorliggend plangebied..

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies. Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden. Tevens zijn een aantal Natura-2000 gebieden opgenomen in het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit zijn de gebieden waar tenminste één stikstofgevoelig habitat voorkomt die gevoelig is voor overbelasting door stikstof.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen – gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureau studie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bij de toetsing wordt gewerkt met de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009). Dit is een lijst met vogelsoorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode beschermd is, omdat deze soorten jaarlijks gebruik maken van dit nest of omdat deze buiten de broedperiode een belangrijke functie heeft als slaapplek. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2012-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het projectgebied. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen, atlanten,

gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het projectgebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het projectgebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het projectgebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 19 december 2017 is vanaf circa 11:30 een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij licht bewolkt weer met een temperatuur van circa 10° C. De wind was kracht 3 Bft uit het westen. Tijdens het terreinbezoek is het projectgebied en de directe omgeving te voet geïnspecteerd.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het projectgebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het projectgebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt tussen de snelweg A1 en de S114. Globaal gezien ten zuidoosten van de wijk IJburg van de gemeente Amsterdam.

Overdiemerweg

Het plangebied aan de Overdiemerweg wordt aan de noordzijde begrensd door een brede watergang. De oever van deze watergang bestaat uit een strook van riet en verlandingsvegetatie. Via een talud wordt de hoogte van de Overdiemerweg bereikt. Het talud en de grasberm naast de rijbaan worden momenteel extensief beheerd doormiddel van 2 maaibeurten per jaar. Het maaisel wordt afgevoerd. Het water in de watergang dient om de elektriciteitscentrale aan de noordzijde van de watergang van koelwater te voorzien. Ten westen en ten noorden van de elektriciteitscentrale ligt een stukje ruige en natte natuur waar grote grazers rondlopen. Aan de westzijde van het plangebied kruist de Overdiemerweg de S114. Deze kruising markeert de begrenzing van het plangebied maar maakt hier nog wel onderdeel van uit. Ten westen van de S114 is een talud en een berm met een greppel gesitueerd. Ook loopt hier een ontwateringssloot. Langs de sloot en in de berm groeien ruigte kruiden en ontwikkelt zich struweel. De onderhoudsinterval is waarschijnlijk minder dan 1 maal per jaar. In de zuidwesthoek van het plangebied wordt een populierenbos aangetroffen. Het betreft hier populieren in de volwassen fase. Als onder begroeiing wordt veel braamstruweel aangetroffen. De zuidoostzijde van het plangebied bestaat uit een brede berm. Deze berm loopt door middel van een talud af naar een ontwateringssloot. Langs deze sloot is een brede strook met verlandingsvegetatie aanwezig met verspreid staand een meidoorn. Aan de oostzijde van het plangebied gaat de Overdiemerweg over in de Pampusweg. Ter hoogte van deze overgang is een brede duiker aanwezig die de watergang aan de zuidzijde van de weg met de watergang aan de noordzijde verbindt.

Ten zuiden van het gehele plangebied is een industrieelcomplex aanwezig ten behoeven van de elektriciteitsvoorziening.

De Overdiemerweg wordt momenteel verlicht door een rij lantaarnpalen. De lantaarnpalen bevinden zich aan de noordzijde van de weg tussen de rijbaan en het fietspad. De hoogte van de lantaarnpalen is circa. 6 meter. Het kruispunt van de Overdiemerweg met de S114 wordt intensief verlicht door lantaarnpalen met een hoogte van circa 12 meter.

In figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Natuurtoets

Overdiemerweg, Diemen

projectnummer 420851

30 januari 2018

Gemeente Amsterdam, Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer

figuur 4.1. Impressie van het projectgebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het projectgebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. De soorten zijn weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het projectgebied (2,5 kilometer; NDFF, 2012-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (23-10-2017) en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest (categorie 1t/m4)*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Sperwer	X		
	Slechtvalk	X		
	Wespendief	X		
	Kerkuil	X		
	Ransuil	X		
	Ooievaar	X		
	Roek	X		
	Gierzwaluw	X		
	Huisemus	X		
Zoogdieren	Boommarter		X	
	Bunzing			X
	Hermelijn			X
	Wezel			X
	Waterspitsmuis			X
	Verschillende vleermuizen**		X	
Reptielen	Ringslang			X
Amfibieën	Rugstreeppad		X	
	Poelkikker		X	
	Heikikker		X	
Vissen	Rivierdonderpad		X	
Slakken	Niet waargenomen			
Insecten - Dagvlinders	Niet waargenomen			
Insecten - Kevers	Niet waargenomen			
Insecten - Libellen	Niet waargenomen			
Planten	Niet waargenomen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het projectgebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied.

Aangezien het projectgebied een beperkte omvang heeft, aan de rand van stedelijk gebied en tussen drukke verkeerswegen ligt en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan het projectgebied loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: vlinders, libellen en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren en mieren). Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het projectgebied aanwezig. Effecten op deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten.

De andere soortgroepen worden hierna beschreven: vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Tijdens het terreinbezoek is in het populierenbos aan de zuidwestzijde van de Overdiemerweg een buizerd waargenomen. De buizerd leeft in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel en bosjes in steden. Nest(locaties) van de buizerd zijn jaarrond beschermd.

Nesten van de Buizerd of andere nesten met een jaarrond beschermd status zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen in het projectgebied. De aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten(locaties) kan niet worden uitgesloten maar de kans op de aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten(locaties) is gering.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het projectgebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Tijdens het terreinbezoek zijn er enkele algemene vogelsoorten waargenomen (o.a. kauw, ekster, waterhoen, meerkroet, kuifeend, kraai en houtduif). Het populierenbos, de ruigere vegetatie langs de S114 en de verschillende rietkragen en verlandingsvegetatie bieden nestgelegenheden voor algemene soorten. Aanwezigheid van deze soorten kan niet worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen voormalige nesten waargenomen.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie zijn de volgende beschermde soorten zoogdieren naar voren gekomen: boommarter, bunzing, hermelijn, wezel, waterspitsmuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger.

Vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis) verblijven met name in spouwmuren, onder dak betimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis) verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote oude bomen. In het projectgebied ontbreekt bebouwing en zijn geen oude bomen met holte en/of scheuren aanwezig.

Tijdens het terreinbezoek zijn de bomen nabij het projectgebied geïnspecteerd op de aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte holtes en kieren. Deze zijn niet aangetroffen. De bomen zijn te jong om geschikte verblijfplaatsen te bieden. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied kan worden uitgesloten.

Het projectgebied is wel geschikt als foerageergebied. De watergang aan de noordzijde van de weg heeft mogelijk een functie als vliegroute. Gevolgen van het project op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Overige (land)zoogdieren

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing)

De **wezel** is het kleinste roofdier van Nederland. De soort eet voornamelijk (woel)muizen. Wezels leven solitair, de mannetjes hebben een scherp begreemd leefgebied dat varieert van 7 tot 15 ha. Wezels gebruiken meerdere schuilplaatsen, te onderscheiden zijn tijdelijke verblijfplaatsen en vast nestplaatsen. De aanwezigheid van voldoende muizen bepaalt mede of een gebied geschikt is voor de soort. Wezels komen Noord-Holland vooral voor in gevarieerde weidegebieden zoals het IJperveld en Waterland, daarnaast in de duinen en het Gooi. De sterke afhankelijkheid van (woel)muizen zorgt ervoor dat de soort in agrarisch landschap alleen nog voor kan komen in bermen en rommelige randgebieden. Deze zijn in het plangebied ruimschoots aanwezig. De soort is zeldzaam in de provincie Noord-Holland (Hoogeboom *et al.*, 2014).

Een **hermelijn** is flink groter dan een wezel, hij kan dan ook grotere prooidieren aan zoals konijnen en hazen. De soort komt voor in nagenoeg alle landschappen, als er maar voldoende prooidieren aanwezig zijn. Het leefgebied van een hermelijn bedraagt gemiddeld 20 ha, waarin zich diverse jachtgebieden kunnen bevinden met diverse rust- en schuilgebieden. De soort heeft het zeer moeilijk in Noord-Holland. Halverwege de jaren tachtig verdween de hermelijn uit bijna alle duinengebieden, waarschijnlijk door de komst van de vos. Natuurterrein en extensief gebruikte terreinen vormen het huidige leefgebied. De Harger- en Pettemerpolder en Waterland vormen het provinciale zwaartepunt (Hoogeboom *et al.*, 2014).

De **bunzing** is vergeleken met de wezel en hermelijn veruit de grootste en zwaarste marter. De bunzing komt voor in allerlei landschappen, als er maar dekking is in de vorm van greppels, houtwallen, zoomvegetaties, ruigtes en bijvoorbeeld schuurtjes. Waterrijke gebieden hebben de voorkeur. De voedselbeschikbaarheid bepaalt de omvang van het territorium, dat varieert van 8 tot zelfs 1.000 ha. Schuilplaatsen van de soort bestaan uit oude hollen van konijnen en ratten, houtstapels en takkenrillen. In de winter maakt de bunzing ook gebruik van bouwwerken op (boeren)erven. Net als de wezel en hermelijn geldt ook voor de bunzing dat het landschap in Noord-Holland minder geschikt is geraakt door de grootschalige ruilverkavelingen en intensivering van het landschap.

Verblijfplaatsen van kleine marterachtigen bevinden zich voornamelijk in (kleinschalig) landelijk gebied in houtwallen, oeverbegroeiing, bosranden, droge sloten en andere groenstructuren met voldoende dekking en schuilmogelijkheden. Binnen het plangebied zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen aanwezig maar door het zeer geringe oppervlakte is het onwaarschijnlijk dat er kleine marterachtige binnen het plangebied voorkomen. In de nabijheid van het plangebied zijn verschillende waarnemingen bekend van alle drie de soorten.

Boommarter

De boommarter is een lang en slank zoogdier met het formaat van een huiskat alleen met veel kortere poten. De boommarter is een alles eter van kleine zoogdieren tot vogels en insecten maar ook bessen en vruchten behoren tot het menu. Het leefgebied bestaat vooral uit bossen. Hij wordt in allerlei bostype aangetroffen van oude tot jonge bossen en van natte tot droge bossen. Binnen het plangebied is in het populierenbos een geschikt biotoop voor de boommarter maar is gering van oppervlakte. Waarnemingen van de soort zijn bekend uit het moerasbos (PEN-eiland) ten noorden van de elektriciteitscentrale.

Gevolgen van het voornemen op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Reptielen

Ringslang

Uit de bureaustudie is gebleken dat in de soortengroep reptielen alleen de ringslang is waargenomen.

De ringslang wordt altijd in of in de buurt van water aangetroffen. Het zijn ook goede zwemmers. Ringslangen overwinteren vaak onder takkenbossen, braamstruiken of in oude konijnenholen. In de zomer bestaat hun habitat uit verhoogde terreinen in de nabijheid van water. Dit kunnen bijvoorbeeld dijken en taluds met struweel zijn. Ze hebben rustige open plekjes nodig om te kunnen zonnen. Ze zijn erg gevoelig voor verstoring.

In de nabijheid van het plangebied zijn veel waarnemingen van de ringslang bekend. Vooral in het ten noorden van de elektriciteitscentrale gelegen Pen-eiland is de soort veelvuldig waargenomen. De in de buurt gelegen Diemerzeedijk is een kerngebied van de soort.

Gezien de aanwezigheid van geschikt biotoop in en nabij het projectgebied, kan de aanwezigheid van de ringslang in het projectgebied niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het voornemen op deze soort wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Amfibieën

Rugstreeppad

Uit de bureaustudie zijn de volgende beschermde amfibieën naar voren gekomen: rugstreeppad, poelkikker en heikikker.

De rugstreeppad wordt aangetroffen in gebieden met een hoge dynamiek. De voorkeur gaat uit naar zandige terreinen, zoals duinen, uiterwaarden van grote rivieren, braakliggende terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiep water, zoals poeltjes en plassen. Brak water wordt getolereerd (BIJ12, 2017). Waarnemingen van de rugstreeppad in de omgeving van het plangebied worden aangegeven in het nabij gelegen Diemerpark (NDFF, 2017). Binnen het plangebied is zowel het aquatische als het terrestrische habitat aanwezig. Gezien de biotoopeisen van de rugstreeppad en het biotoop in het plangebied kan de aanwezigheid van de rugstreeppad niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het project op deze soort wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Poelkikker

De poelkikker heeft de voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone van deze wateren moet goed begroeid zijn. De poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij wordt vooral aangetroffen in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in uiterwaarden. De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn van circa 2 km vanaf het plangebied aan de zuidzijde van de snelweg A1 ten oosten van Weesp. Gezien de verspreiding en de biotoopeisen van de poelkikker en het biotoop in het projectgebied kan de aanwezigheid van de poelkikker worden uitgesloten.

Heikikker

De heikikker wordt vooral aangetroffen in vochtige heidegebieden en in hoog- en laagveengebieden. Ook komt hij voor in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden en langs meren en rivieren. Hier moet dan wel struweel en hoge kruidige vegetatie aanwezig zijn. Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiep stilstaand water met oevervegetatie. De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn van circa 1 km vanaf het plangebied aan de zuidzijde van de snelweg A1 ten noorden van Weesp. Dit is een uitgestrekt veenweidelandschap. Gezien de verspreiding en de biotoopeisen van de heikikker en het biotoop in het projectgebied kan de aanwezigheid van de heikikker niet worden uitgesloten maar is zeer onwaarschijnlijk.

Vissen

Rivierdonderpad

Uit de bureaustudie is gebleken dat in de soortengroep vissen alleen de rivierdonderpad naar voren komt.

Met ingang van de nieuwe Wet Natuurbescherming op 1 januari 2017 is de rivierdonderpad niet langer beschermd onder de soortenbescherming. Er zijn echter wel Natura-2000 gebieden aangewezen waar een instandhoudingsdoel geldt voor de rivierdonderpad. Het Markermeer en IJmeer is zo'n gebied.

Het leefgebied van de rivierdonderpad bestaat uit rivieren, beken, meren, kanalen en sloten. De soort is in de nacht actief en eet dan vlokreeften, waterpissebedden, muggenlarven, kleine visjes en visseneieren. Overdag verschuilen ze zich tussen stenen of andere vormen van beschutting. Binnen het plangebied is geschikt biotoop aanwezig ook zijn er waarnemingen van de soort uit de directe omgeving bekend. Aangezien de mogelijk aanwezige vissen in watergangen geen relatie hebben met het gebruik van de weg, is deze soortgroep niet relevant voor de projecttoetsing. De soortgroep blijft in de effectbeoordeling verder buiten beschouwing.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het projectgebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het projectgebied.

Soortgroep	Soort	Beschermings- regime	Aanwezigheid	Toelichting
Zoogdieren	Verschillende soorten vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Mogelijk foerageergebied / vliegroute
Amfibieën	Rugstreeppad	Artikel 3.5	Mogelijk	Potentieel aquatisch- en terrestrisch habitat
Reptielen	Ringslang	Artikel 3.10	Mogelijk	Potentieel verblijfplaatsen en functionele leefomgeving

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een beschermd natuurgebied. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is het Markermeer en IJmeer op 400 meter ten noorden en oosten van het plangebied. Het Markermeer en IJmeer zijn als Natura-2000 gebied aangewezen voor de volgende habitattypen: H3140 Kranswierenwateren. Verder zijn het Markermeer en IJmeer aangewezen voor de volgende soorten: H1163 Rivierdonderpad en H1318 Meervleermuis. Verder is een aantal Natura-2000 gebieden opgenomen in het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit zijn de gebieden waar tenminste één stikstofgevoelig habitat voorkomt die gevoelig is voor overbelasting door stikstof. Het Markermeer en IJmeer zijn niet in de PAS opgenomen.

Figuur 4.2. Ligging Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer (rode kader) ten opzichte van het projectgebied (groene kader). Bron: Synbiosys.alterra.nl/Natura2000.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet in een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is het PEN-eiland ten noorden van de elektriciteitscentrale en het moerasbos ten noorden van de Pampusweg. Het moerasbos ten noorden van de Pampusweg ligt op enkele tientallen meters vanaf het plangebied.

Figuur 4.3. Overzicht van NNN-gebied in de nabije omgeving van het projectgebied (rood kader). Bron: Kaartviewer provincie Noord-Holland. Begrenzingskaart natuurbeheerplannen

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het project gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden het voornemen getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). In [paragraaf 5.3](#) wordt het project getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling project

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- Verstoring door geluid, licht en trilling als gevolg van het voornemen;
- Optische verstoring.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en vissen (zie ook tabel 4.2). Om deze reden is er op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet te starten in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Het aanwezige populierenbos biedt een geschikt biotoop voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Deze zijn hier tijdens het veldbezoek echter niet waargenomen. Het populierenbos zal door het voornemen niet in omvang of in samenstelling veranderen. Toename van verkeersbewegingen op de Overdiemerdijk zullen geen negatief effect hebben op eventueel aanwezige broedvogels met een jaarrond beschermde status. Toename van verkeersbewegingen leidt tot enige toename van verstoring. De mate van verstoring door gebruik van de weg (met beperkte rijsnelheid) leidt echter niet tot wezenlijke toename van de verstoring die zou leiden tot verminderde geschiktheid van het bos voor broedvogels.

De bomen, struiken, riet en ruigte vegetatie bieden nestgelegenheid voor algemene soorten. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Door het openstellen van de huidige rijbaan zullen geen lijnvormige structuren verloren gaan. De mogelijke vliegroutes voor vleermuizen blijven daarmee behouden. Momenteel is de aanwezige rijbaan verlicht doormiddel van lantaarnpalen. Wanneer in de nieuwe situatie de lichtintensiteit, het verlichte oppervlak en de lichtkleur niet ten nadele van de vleermuizen veranderen zullen er geen negatieve effecten voor vleermuizen optreden.

Verwacht wordt dat het projectgebied gebruikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen. Met name de watergang aan de noordzijde van de Overdiemerweg zal waarschijnlijk door watergebonden vleermuizen zoals de meervleermuis en de watervleermuis worden gebruikt om te foerageren. Deze vleermuissoorten zijn gevoelig voor verstoring door licht. Door het openstellen van de weg zal het verlichten van de rijbaan en de directe omgeving van de rijbaan toenemen. De afstand tussen de rijbaan en de watergang is echter voldoende groot om geen negatieve effecten op foeragerende vleermuizen boven de watergang te veroorzaken.

Indien andere dan de huidige verlichting wordt toegepast dient deze verlichting zodanig te worden gekozen en geconcentreerd dat deze niet naar de omgeving schijnt. In dit geval kan in alle redelijkheid worden gesteld dat het voornemen weinig of geen invloed zal hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het projectgebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Wezel, hermelijn en bunzing

Binnen het plangebied komt geschikt habitat voor, voor zowel de wezel, de hermelijn als de bunzing. Dit geschikt habitat is echter van een gering oppervlakte en moeilijk bereikbaar vanaf het PEN eiland waar de soorten zijn waargenomen.

De kans dat er populaties binnen het plangebied aanwezig zijn en er dieren de weg oversteken waardoor er slachtoffers vallen kan worden uitgesloten.

Boommarter

Geschikt habitat voor de boommarter wordt binnen het plangebied gevonden in het populierenbos aan de zuidzijde van de weg. Waarnemingen van de boommarter uit de buurt van het plangebied zijn gedaan op het PEN-eiland ten noorden van het plangebied. Uitwisseling tussen deze gebieden kan alleen gebeuren wanneer de dieren de rijbaan van de drukke Fortdiemerdamweg oversteken. De kans dat populaties van de boommarter binnen het plangebied aanwezig zijn kan worden uitgesloten.

5.2.3 Amfibieën

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Rugstreeppadden

Binnen het plangebied komt zowel het terrestrische- als het aquatische habitat van de rugstreeppad voor. Deze verschillende habitattypes komen aan weerszijde van de rijbaan voor. Rugstreeppadden zijn nachtdieren welke zich makkelijk over relatief grote afstanden kunnen verplaatsen. Door het openstellen van de rijbaan is het niet uit te sluiten dat er verkeersslachtoffers onder overstekende rugstreeppadden zullen ontstaan. Negatieve effecten op eventueel aanwezige rugstreeppadden kan niet worden uitgesloten.

Er kan niet uitgesloten worden dat het voornemen kan leiden tot overtreding van artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 (1; *het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, 2; het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren, 4; het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen*).

5.2.4 Reptielen

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Ringslang

Ten noorden van het plangebied is een kerngebied van de ringslang gelegen waar veel waarnemingen van de ringslang bekend zijn. Dit zijn de Diemerzeedijk en het PEN-eiland. Ook binnen en in de nabijheid van het plangebied is geschikt habitat voor deze soort aanwezig. Dit geschikte habitat bevindt zich zowel aan de noord- als aan de zuidzijde van de weg. Door de aanwezigheid van een geschikt habitat in het plangebied kan de aanwezigheid van ringslangen in het plangebied niet worden uitgesloten. Door het openstellen van de rijbaan is de kans aanwezig dat er verkeersslachtoffers onder overstekende ringslangen zullen ontstaan. Negatieve effecten op eventueel aanwezige ringslangen kan niet worden uitgesloten.

Er kan niet uitgesloten worden dat het voornemen kan leiden tot overtreding van artikel 3.10, lid 1, onderdeel a en b (a; *het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen, b; het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a te beschadigen of te vernielen*).

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat het plangebied niet in een Natura-2000 gebied ligt. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is het Markermeer en het IJmeer op 400 meter afstand. Verder is gebleken dat dit Natura-2000 gebied niet in de PAS (Programma Aanpak Stikstof) is opgenomen. Dit betekent dat een eventuele toename van ammoniak en stikstofoxide niet tot negatieve effecten op beschermde habitattypen in het Natura-2000 gebied zal leiden. Er is geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied. Ook is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden.

Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming voor beschermde gebieden is niet aan de orde. De gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet in een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is het PEN-eiland ten noorden van de elektriciteitscentrale en het moerasbos ten noorden van de Pampusweg. Het moerasbos ten noorden van de Pampusweg ligt op enkele tientallen meters vanaf het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN geen sprake. Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J.Wondergem, W.Ruitenbeek (red), 2014. Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland. Heiloo & Noordhollandse Zoogdier.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

BIJ12. Kennisdocument Heikikker *Rana arvalis* Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo calamita* Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae* Versie 1.0, juli 2017.

Provincie Noord-Holland, 2017a viewer Verbinden en ontsnipperen.

Provincie Noord-Holland, 2017b Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Provincie Noord-Holland, 2015c. Digitale kaart Bebouwde kommen. Beschikbaar via de site van de Provincie Noord-Holland.

PDOK, Publieke Dienstverlening op de Kaart.

Overig:

NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)
www.zoogdieratlas.nl
www.ravon.nl
www.telmee.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wet natuurbescherming is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de wetsartikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor alle soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Vogels		
Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapkester	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barsijs	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tijftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtswaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Info tabel: Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn derhalve niet vermeld.

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfin
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend
	zomerschroeforchis		spitsdolfijn van gray
			witte dolfin

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje
Aardmuis*	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Boommarter	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bosmuis*	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Bunzing**	Amfibieën	Grote vos
Damhert	Alpenwatersalamander	Grote vuurvlinder
Das	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Dwergspitsmuis*	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Edelhert	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Eekhoorn	Middelste groene kikker*	Kommavlinder
Egel*	Vinpootsalamander	Pimpernelblauwtje
Eikelmuis	Vuursalamander	Sleedoornpage
Gewone bosspitsmuis*	Reptielen	Spiegeldikkopje
Gewone zeehond	Adder	Veenbesblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm	Veenbesparelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis	Veenhooibeestje
Haas*	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Hermelijn**	Vissen	Zilveren maan
Huisspitsmuis*	Beekdonderpad	Libellen
Konijn*	Beekprik	Beekkrombout
Molmuis	Elrits	Bosbeekjuffer
Ondergrondse woelmuis*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Ree*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Rosse woelmuis*	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Steenmarter	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldmuis*	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Veldspitsmuis	Bosparelmoervlinder	Kevers
Vos*	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Planten	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnatchorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjegtiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkalk	

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden	Artikel 3.1 Soorten van de Vogelrichtlijn	Artikel 3.5 Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Artikel 3.10 Andere soorten
1 Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2 Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3 Opsomming van:	X	X	X
volksgezondheid en openbare veiligheid	X	Nee	X
veiligheid van luchtverkeer	X	X	X
ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

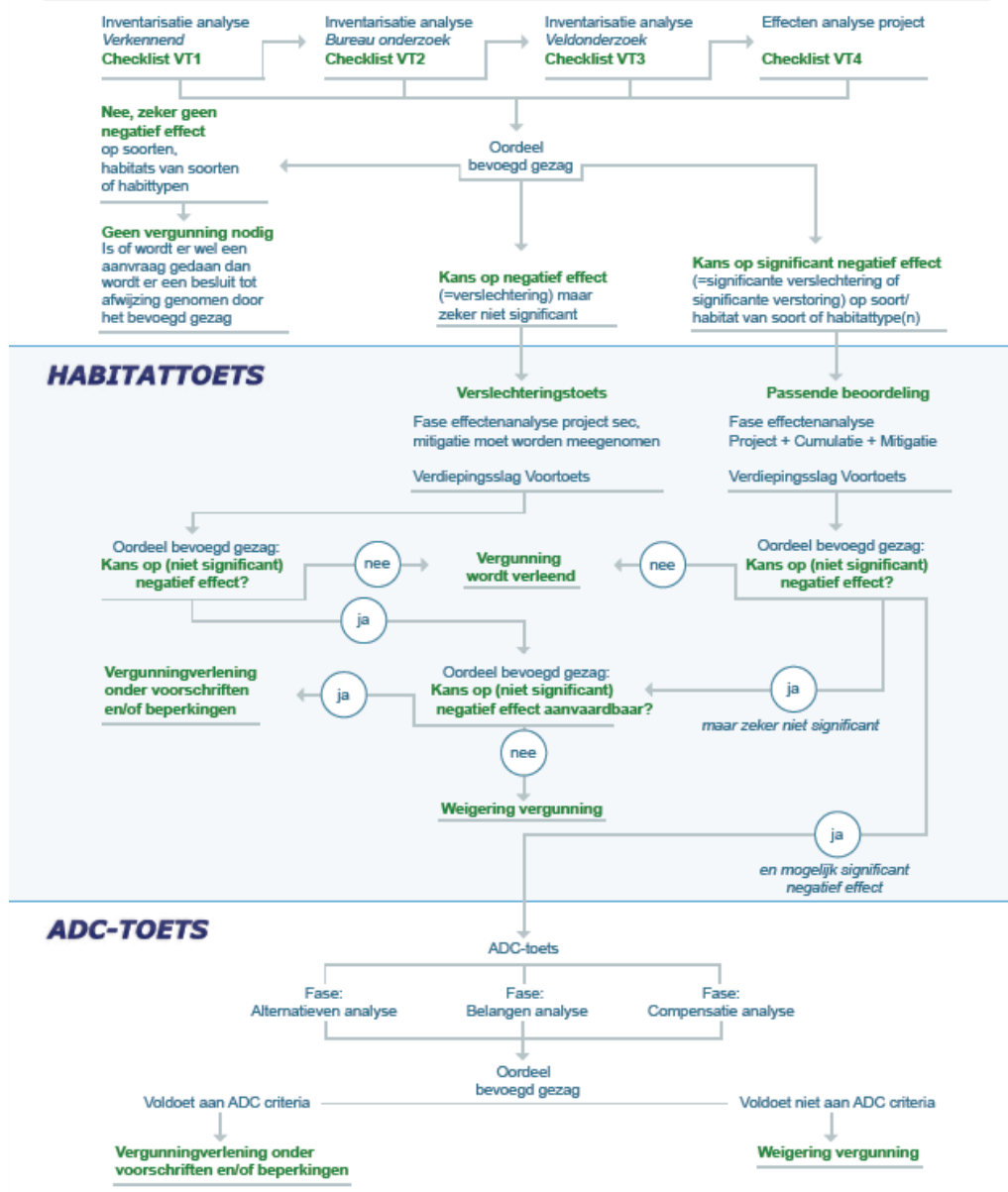
Overgangsrecht

In artikel 9.4 van de Wet natuurbescherming is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE
T. +31 6 20606920
E. dagmar.brostrom@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2018

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.